

53^e Jaargang

Dinsdag 3 april 2018

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

“Wie zal ons de steen afwentelen?”, Markus 16:3

Vergeten is menselijk. Vergeten kan heel vervelend zijn bij het ouder worden. Maar er is ook een vergeten van het Woord, een vergeten van de dingen die de Heere gezegd heeft.

Dat blijkt wel heel duidelijk bij de Kerk van Christus na de Goede Vrijdag. De Heere had de Zijnen verschillende keren op Zijn komende lijden en sterven gewezen. En daarbij ook altijd vermeld dat Hij de derde dag na Zijn dood weer zou opstaan en Zijn discipelen voorgaan! Toen het lijden aanbrak konden de discipelen dus duidelijk zien dat Zijn woord waar was. Zou dan niet alles wat Hij had gezegd waar worden, ook de toezegging van Zijn opstanding op de derde dag?

Maar uit alles blijkt dat Zijn leerlingen nauwelijks geluisterd hadden. Ze zaten bedroefd bijeen en dat vanwege hun vergeetachtigheid, een schuldige vergeetachtigheid!

De vijanden waren de woorden van Jezus echter niet vergeten. Zij lieten een wacht bij het graf plaatsen met de bedoeling om het stelen van Jezus' lichaam, zo zeiden zij, te voorkomen. Maar vergeten waren zij het niet. Wij weten wat deze 'verleider', hoe durven ze het te zeggen, gezegd heeft, zeiden ze tot Pilatus toen ze van hem een wachtpost vroegen.

Er was er echter nog Een Die het niet vergeten was. De Heere Zelf. Heeft Hij ooit een van Zijn toezeggingen en beloftewoorden vergeten? Zodra de derde dag na Zijn dood was aangebroken, brak het opstandingsuur aan. Niet eerder, maar ook niet later! Hij haastte Zich om Zijn beloftewoord te vervullen! En Hij vervulde Zijn beloftenissen ondanks de opzet van de vijand, maar ook ondanks het ongeloof van de Zijnen! Hoe beschamend, maar ook hoe vertroostend!

De vrouwen zien we in alle vroegte op weg gaan naar het graf. Ze hebben de bedoeling om het werk dat ze vrijdagmiddag om des tijds wille moesten afbreken nu af te maken. Ze gaan op weg naar het graf met heerlijke specerijen, om het lichaam van hun dode Meester te zalven. Zie daarin wel hun liefde. De liefde vergaat nimmermeer. Maar waar is hun hoop, hun moed gebleven? Waar is hun geloof? Waarom wachtten al Zijn discipelen Hem op die vroege zondagmorgen niet hoopvol en verwachtend bij het gesloten graf op? Vond Hij geloof bij Zijn opstanding? Zal Hij geloof vinden bij Zijn wederkomst?

Ach, moet de opgestane Levensvorst niet echt voor alles zorgen? En Hij zorgt voor alles. Dat blijkt al uit de weggerolde steen. Want de vrouwen vragen zich op weg naar het graf opeens met schrik af hoe ze ooit die zware grafsteen zullen wegrollen. Dat kunnen ze immers niet? Hun kracht is ontoereikend. Nieuw

getob. Nieuwe vragen. Nieuwe onmogelijkheden. Allemaal vruchten van hun ongeloof. Ja, het ongeloof brengt ook vruchten voort.

Maar als ze aankomen bij de graftuin en de steen weg gewenteld zien van de opening van het graf, breekt dan het geloof door? Herinneren ze zich dan Jezus' beloftewoord? Nee, nog niet! Groot is hun schrik en ontzetting. Geen blijdschap, maar ontzetting, o wat is toch een mens.

Spoedig echter worden ze door een hemelse boodschapper uit de droom geholpen.

Zeg, wellicht herkent u dat getob en dat ongeloof van die vrouwen. Wellicht staart u ook op zware stenen. Grote onmogelijkheden. Onoverkomenlijke bezwaren. Bergen van zonde en schuld. Zorgen in de familiekring. Moeiten in de werkkring. Grote zorgen binnen de gemeente waartoe we behoren. Persoonlijke worstelingen: hoe kom ik ooit met God verzoend?

Weet u waar de oplossing ligt? Niet in uw kracht, in uw wijsheid, in uw ijveren voor de Heere. Al zijn ze nog zo heerlijk ruikend als de specerijen die de vrouwen met zich mee droegen. Het baat alles niets. U moet het hebben van het wonder. U moet het hebben van Hem Die u meent te moeten dienen met uw specerijen, maar Wie u in alles nodig hebt als Een Die dient. De Zoon des mensen is immers niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn ziel te geven tot een losprijs voor velen. Onze blik moet voor het eerst en altijd weer opnieuw op Christus' kracht en genade gericht worden. Dat is wel verootmoedigend. Daar staan we dan, beschaamd vanwege ons ongeloof, onze schuld, onze dwaasheid, onze onmogelijkheden, onze specerijen. De hulp van Christus verootmoedigt en brengt mij tot schulderkennis. Waar waren immers de werkzaamheden met Zijn beloften? Waar was ons geloof, onze hoop? Maar Zijn krachtig optreden bemoedigt ook! Hij opent het graf, Hij baant een weg, Hij brengt tot leven, Hij richt mij op, Hij geneest en vernieuwt mij, Hij bevrijdt mij van het oordeel over de zonde.

Christus Zelf brengt een zondaar op die plaats en wel door middel van Woord en Geest. Nee, u hoeft uw moeilijkheden en onmogelijkheden niet te bagatelliseren of te ontkennen. De stenen kunnen zo loodzwaar zijn. Wie kan uitkomst geven? Wie zal raad geven? Wie baant een weg door de diepten der zee? Het is de opgestane Levensvorst. Hij maakt het waar:

Hij baande door de woeste baren

En brede stromen ons een pad.

Daar rees Zijn lof op stem en snaren,

Nadat Hij ons beveiligd had!

K. Hoefnagel

'Hoe dichterbij Dordt...

...hoe rotter het wordt' ☹ Ik heb echt een hekel aan dat oude spreekwoord. Alleen al vanwege het feit dat ik ben geboren in Dordrecht... Koning Willem-Alexander scoorde dan ook punten bij mij, toen hij op Koningsdag 2015 in zijn dankwoord zei: 'Hoe dichterbij Dordt, hoe mooier het wordt'. En weet je waarom dat zo is? Onze koning heeft het zo niet bedoeld, maar laat ik die invulling er dan zelf maar aan geven: omdat het dit jaar 400 jaar geleden is dat daar de Dordtse Leerregels zijn opgesteld. En daarom zeg ik: hoe dichterbij Dordt, hoe mooier en rijker het wordt. Vanwege het belijdenisgeschrift dat zo prachtig spreekt over Gods verkiezende genade. Jonge mensen, koop een 'Dordtse stadsgids' en ga die eens echt lezen.

Genesis 48 begint met te vertellen dat Jozef gewaarschuwd wordt dat Jakobs krachten minder worden. Jozef woont niet bij zijn volk, want hij heeft als onderkoning ook zijn taken en verplichtingen. Maar hoe belangrijk zijn werk ook is, als hij hoort dat zijn vader stervende is, dan gaat hij snel op weg, samen met zijn twee zonen, Efraïm en Manasse. En dan gebeurt er iets waarmee Jakob een plaats gekregen heeft in de rij van geloofsgetuigen in Hebreeën 11:21 *Door het geloof heeft Jakob, stervende, een iegelijk der zonen van Jozef gezegend, en heeft aangebeden, leunende op het opperste van zijn staf.*

Dat is toch eigenlijk wel verrassend. Als ik zou vragen: noem eens een hoogtepunt uit Jakobs geloofsleven, dan zou je denken aan Bethel, waar Jakob die mooie beloften kreeg. Of Pniël, waar hij mocht geloven dat zijn ziel gered was. Maar wie zou denken aan Jakobs sterfbed? En als je dat al zou doen, dan zou je toch eerder denken aan een hoofdstuk verder. Aan dat moment dat Jakob vol verlangen zijn ogen naar boven slaat en dan zegt: *op Uw zaligheid wacht ik, o Heere!* Dat zijn voor onze beleving de hoogtepunten in Jakobs geloofsleven, toch? Maar als je Hebreeën 11 leest, dan kom je wat anders tegen. Dan bepaalt

de Geest ons bij de zegening van de zonen van Jozef.

Jakob spreekt daar tegen alles in. Want het is alles Egypte wat hij ziet. Daar staat Jozef, de Egyptische onderkoning, getrouwd met een Egyptische priesterdochter. Daar staan Efraïm en Manasse, twee Egyptische prinses, geboren en opgevoed aan het Egyptische hof. Het is Egypte voor en Egypte na.

Maar God is er ook nog. En Hij legt beslag op hen. Egypte mag hen voedsel en woningen geven, Egypte mag hen straks zelfs onderdrukken en gevangen houden, maar eenmaal zal Egypte dat volk aan God moeten afstaan. Hij haalt ze er allemaal uit.

En ook Efraïm en Manasse horen daarbij. Al zijn ze in Egypteland geboren, Jakob zegt: *zij zijn mijne!* Het heeft hem ongetwijfeld beziggehouden. Zijn kleinzonen middenin zoveel rijkdom, verleiding en afgoderij. Zullen Jozefs kinderen de schatten van Egypte toch niet liever hebben dan de beloften van God aan Israël? Maar God heeft hem laten zien dat Egypte ze niet zal hebben. *En daarom kan Jakob zeggen: zij zijn mijne.*

En is dat geen troost voor mensen die gaan inleven dat ze als een Egyptenaar zijn geboren? Alles wees er in hun leven op dat Egypte beslag op hen had gelegd. Alles wees erop dat de wereld hen had overwonnen en ze helemaal had opgeëist. Wat is dan het geheim als zulke mensen toch zalig worden? Dat geheim ligt er niet in dat een mens zijn hart voor de Heere opent en de Heere gelegenheid gaat geven om in hem te werken. Alsof wij dat zelf in eigen hand hebben. Maar dat geheim ligt in Gods welbehagen. Wat Hij Zich al in de eeuwigheid heeft voorgenomen. En dat Hij zegt: *zij zijn Mijne.*

Actieve christenen ergeren zich daaraan. Die willen er komen op grond van hun keus en hun geloof en hun overwinningen. Maar voor een 'Egyptenaar' is het een wonder. *Waarom was het op mij gemunt, daar zovelen gaan verloren?* In de Dordtse Leerregels kun je lezen hoe het kan dat een Egyptenaar toch aankomt in Kanaän. Je leest van het geheim hoe een zondaar zalig kan worden. Koop een boekje over die belijdenis en ga je eens verdiepen in Dordt. En ik hoop dat je ervan gaat zingen: *door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen.*

M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Genesis 48:5
Nu dan, uw twee zonen, die u in Egypteland geboren waren, eer ik in Egypte tot u gekomen ben, zijn mijne; Efraïm en Manasse zullen mijne zijn, als Ruben en Simeon.

In de vorige eeuw zei een professor tijdens een gesprek: Ik weet van de leer van de veronderstelde wedergeboorte. Nu lijkt die leer tot het verleden te behoren. Je hoort of leest er niet meer van. Nu leeft en werkt het verondersteld geloof. Het accent wordt gelegd op het geloof. Het komen tot het geloven en het doen door het geloof. Bij nalatigheid laat men het ongeloof werken. Met al de gevolgen van dien. Jongelui worden aangesproken om van hun geloof te getuigen. In de kerk, aan het avondmaal en in de samenleving. Nu zijn er hulpmiddelen. Bijzonder voor de ouderen. Geloofsopvoeding is van belang. Er is een opvallende werkelijkheid. Was er een tijd dat er overwegend gesproken werd over Christelijke opvoeding, nu wordt door verschillenden gesproken over geloofsopvoeding, en dit wordt benadrukt. Aan het geloof, het geloven mogen we niet voorbijzien. Het geloof wordt in de Schrift beklemtoond. Gewezen wordt op Johannes 3:18. Daar staat het met nadruk. Die in Hem gelooft, namelijk de Zoon van God, wordt niet veroordeeld. Maar die niet gelooft is alrede veroordeeld, dewijl hij niet gelooft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God. Tot bemoediging om te geloven wordt ook gewezen op het Doopsformulier. Welk een belofte komt er tot ons. God is een belovende Heere. Geloof Hem. De Heere doet wat Hij belooft. De Bijbel spreekt ook van bewegen tot geloof. Van Paulus lezen we: Wij dan, wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot geloof, en zijn Gode openbaar geworden (2 Kor. 5:11). In Handelingen 18 staat: En Paulus handelde op elke sabbat in de synagoge en bewoog tot het geloof Joden en Grieken. In zijn gehuurde

Een Woord van Boven, een reactie van beneden

woning te Rome kwamen velen en Paulus legde allen het Koninkrijk Gods uit en betuigde en poogde hen te bewegen tot het geloof in Jezus (Hand. 28:23). Een onderdeel van Paulus' prediking was het geloof in Jezus Christus de Gekruisigde. Het bewegen daartoe. Het komt op het geloven aan. Het evangelie van Jezus Christus. De actieve daad in Jezus Christus mag niet ontbreken. Dat tegenspreken kan en mag niet. Maar er zijn in de gang van het kerkelijk leven vragen en opmerkingen. De heilige eisen van de Heere, die op zich veel zijn, kunnen we niet ontkennen. Ze dienen zelfs gehoorzaamd te worden. Maar hoe is het beeld, de staat van de mens. Hoe wordt de mens getekend in het Woord. Aan het eerste woord, het eerste antwoord aan Nicodemus door Jezus mogen we niet voorbijgaan. Jezus antwoordde en zeide tot hem: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u. Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. Tijdens het gesprek komt Jezus op de wedergeboorte terug. Laten we het lezen, want het is ook voor ons van betekenis. Het wordt nogal eens overgeslagen, bijzonder in het gesprek of de prediking. Verwonder u niet dat Ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden. De wind blaast, waarheen hij wil en gij hoort zijn geluid. Maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heengaat. Alzo is een iegelijk die uit de Geest geboren is. Nicodemus antwoordde en zeide tot Hem: Hoe kunnen deze dingen geschieden. Jezus antwoordde en zeide tot hem: Zijt gij een leraar van Israël en weet gij deze dingen niet (Joh. 3:10). Dagelijks met de Schriften bezig, docerend, en weet gij deze dingen niet? Jezus stelt geen overbodige vragen. Hij stelt vragen die legitiem zijn. Johannes heeft dit alles moeten vastleggen in het Evangelie dat hij schrijven moest. Het uit God geboren zijn. Ook in zijn brieven wijst hij er duidelijk op.

Zelfs meerdere malen. De weg der zaligheid, het geestelijke leven, is algeheel het werk van God drie-enig. Nicodemus is niet als reactie op Jezus' laatste woorden verbitterd weggegaan. Juist het tegendeel. Nicodemus werd Jezus' leerling. Hij ging leren en bidden, bidden en leren. Hij liet de vrucht van wedergeboorte zien. Hij bleef tot het einde van zijn leven op de leerschool van Jezus. Dit was ook zijn wil. Hoe is het met ons als ambtsdragers? Is luisteren, leren op Jezus' school ons niet vreemd? Zijn er kleine theologen in de gemeente? In de apostolische brieven worden we gewezen op de afsterving van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens. Werking in een mens. Paulus als voorbeeld. Welbewust en volledig naar de Schriften dienen we eraan te denken en dienen er bij en door te leven. In Ezechiël 18:31 en 32 staan ook sterke woorden. Werpt van u weg al uw overtredingen waardoor gij overtreeden hebt en maakt u een nieuw hart en een nieuwe geest, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls? Want ik heb geen lust aan de dood des stervenden, spreekt de Heere HEERE; daarom bekeert u en leeft. We kunnen ook lezen wat Jezus zei tot de rijke jongeling. Zo gij wilt volmaakt zijn, ga heen en verkoop wat gij hebt en geef het de armen en gij zult een schat hebben in de hemel; en kom herwaarts, volg Mij (Matth. 19:21). In Efeze 5:14 klinkt het bevel: Ontwaakt gij die slaapt en sta op uit de doden en Christus zal over u lichten. Ontwaakt uit de slaap van de dood en sta op uit de dood en Christus' daad wordt gezien en gekend. Hoe moet dit geplaatst worden tegenover het Bijbels gegeven van dood te zijn door de zonde en misdaden. Wat is onze conclusie? Of is er meer?

M.C. Tanis

En als de sabbat voorbijgegaan was, hadden Maria Magdalena en Maria, de moeder van Jakobus, en Salome specerijen gekocht, opdat zij kwamen en Hem zalfden....Markus 16:1-4.

De opstanding van Christus uit dood en graf is een blijde dag geweest. De vijanden hadden het graf van Christus bij de goddelozen gesteld. Maar Hij is bij de rijken in Zijn dood geweest. Hij is begraven in het graf van Jozef van Arimathea, een rijk man. Toen de sabbat voorbij was, zijn vrouwen naar het graf gegaan. Zij hadden eerst de sabbat gehouden. Zij waren bezig geweest in godsdienstige zaken. Er was liefde in hun hart. Zij waren ook ijverig en vol moed. Zij schrokken er niet voor terug om naar het graf te gaan. Ook al was het graf verzegeld en al lag er een steen voor. Maar er was ook sprake van onverstand, ongeloof en droefheid. Zij vertrouwden niet voldoende op hetgeen Christus hen gezegd had. Maar zouden wij het er beter afgebracht hebben? Oordeel daarom zachtmoedig over deze vrouwen. De vrouwen gingen naar het graf. Zij waren er vroeg voor opgestaan. Op de eerste dag van de week. Zij hadden gezien hoe de Heere Jezus begraven was. "Het was donker toen ze opstonden, het begon te lichten toen zij op weg waren, en toen ze aan de hof kwamen, begon de zon haar stralen te schieten." De vrouwen wilden de Heere gaan zalven. Het maakte hen niet uit wat die twee mannen al bij de begrafenis gedaan hadden, zij wilden ook hun liefde tonen, net als die mannen. De liefde dreef hen. Doden werden in die tijd gezalfd. Dat werd gedaan uit eerbied en respect. Het werd ook gedaan omdat er geloofd werd in de opstanding der doden ten laatsten dage. Dit blijkt bijvoorbeeld duidelijk uit 1 Kor. 15. "Dat ze zelf op het dode lichaam deden, wilde zeggen dat ze geloofden dat dat weer zou leven, dat ze dan als ze het sterfelijke zouden afgelegd hebben, onsterfelijkheid zouden aandoen." Maar zouden de vrouwen Christus wel kunnen zalven? Zou het wel mogelijk zijn? Er ligt immers een steen voor het graf. Ze zeggen tegen elkaar: wie zal ons de steen van de deur des grafs afwentelen? "Wel, vrouwen, is er dan geen God in Israël?" De Heere is de Almachtige en zal tonen dat voor Hem niets te wonderlijk is. Er vindt immers een aardbeving plaats. Een engel neemt de steen weg en gaat erop zitten. De wachters vluchten. Dit liet zien dat de Heere overwonnen had. De aardbeving toont de grootte en kracht van Gods macht in het opwekken van Zijn Zoon uit de doden. De wachters beven en schudden door wat er plaatsvindt. Zij vluchten en komen in de stad. De kerkelijke leiders geven hun geld opdat zij zouden liegen. De wachters worden omgekocht.

Toepassing. Aan het Avondmaal wordt de dood des Heeren verkondigd. Maar Paulus zegt in 2 Tim. 2:8 'houd in gedachten dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt.' Aan het Avondmaal wordt inderdaad de dood van Christus verkondigd, maar wordt ook gedacht aan Zijn opstanding. De vrouwen vormden een heerlijk gezelschap. Vromen maken gezelschappjes om te bidden, om te zingen, om naar

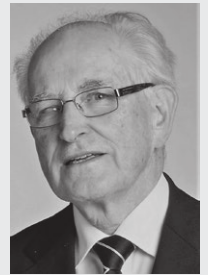
de kerk te gaan, om te horen wat God zal spreken. Onze onderlinge bijeenkomsten mogen wij niet nalaten. Zoek een verbond met God te maken. Komt als kinderen uit één familie naar het Avondmaal. De wereld heeft haar eigen gezelschap om te zondigen, om te eten, om te drinken, om te spelen, om onkuis te zijn, om dartel te zijn, om God te vertoornen. Zulken mogen niet aankomen. Gods kinderen mogen wel vermaak hebben, maar het zondige moet eruit. Wie wil zondigen, behoort niet aan het Avondmaal te gaan. Blijf af, opdat Gods toorn niet over u en de ganse gemeente wordt aangestoken. U zou zich een oordeel eten. U moet niet aangaan om bij anderen de schijn op te houden dat u een kind van God bent of omdat anderen bij uw afblijven zouden denken dat u onder censuur staat. Een oprecht kind van God wil graag een gezelschapje zoals de vrouwen dat hadden. Hebt u last van een hard hart? De Heere zal het week maken. Hij zal het stenen hart wegnemen en een vlezen hart geven. Hij zal een nieuw hart geven. Een ander is bang dat God vertoerd is. Ook die steen zal de Heere wegnemen. Weer een ander vreest voor de verdoemenis. De Heere zal bevrijden van verdoemenis. Er is geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn. Weer een ander zegt: mijn zonden zijn een steen. Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt. De steen van Gods vloek is weggenomen door Christus. Bent u bang opnieuw te zondigen? De Heere kan daarvoor bewaren. "Niemand mag ten Avondmaal gaan of hij moet genade hebben, en ik weet niet of ik genade heb en of ik bekeerd ben. Het is zeker dat ik of u niet ten Avondmaal mag gaan of wij moeten bekeerd zijn, het geloof hebben, liefde tot God hebben. Ik mag niet bedienen noch u genieten, dat is helder, als wij genade missen. Ik moet niet aangaan als ik geen droefheid over de zonde heb, het geloof in de Heere Jezus niet heb, en geen lust heb om voor God te leven." Wie nog in de natuurstaat verkeert en de genadestaat niet kent, mag niet aangaan. Wie geen genade kent mag niet aangaan. Mogen alleen verzekerden aangaan? Voelt u een mishagen over uw zonden? Kent u liefde tot Jezus? Is uw gerechtigheid als een wegwerpelijke kleed? Begeert u tot eer van de Heere te leven? Schaamt u zich voor uw vroegere leven? Kleeft u Jezus aan? Hebt u Hem in alles nodig? Is de weg naar de hemel voor u niet te nauw? "De weg van heiligheid is de weg naar de heerlijkheid. Hebt u lust om de Heere te dienen? Wilt u dat? Bevindt u zulke dingen? Dan is het al uitgeredeneerd. Wij nodigen u. Bent u donker, geslingerd, bestreden, God zal u wellicht nog weleens ontmoeten. Wel, ik hoop dat God uw ziel lieflijk zal omhelzen en dat Hij u naar het hart zal spreken tot Zijn eer, om Zijns Naams wil. Amen."

A. van Heteren

DE WIL

Ik ben lid van een Christelijke Gereformeerde gemeente waar veel mensen zich verbonden weten met Bewaar het Pand. Er wordt bij ons zo gepreekt dat er niemand tot Christus komt die dit niet echt wil. Het gevolg is dat veel mensen die wel echt willen ook niet tot Christus gaan omdat ze bang zijn dat ze: zelf zijn gaan geloven; tot Christus gaan terwijl ze niet getrokken zijn; geloven zonder dat het fundament goed is; wachten op een bijzondere ervaring die in strijd is met Dordtse Leerregels 5:10 en verwerping der dwalingen 5:5. Enz. Is het niet beter om zo te preken dat alle mensen die echt willen, ook echt tot Christus gaan?

Aldus een vraag die me recent werd gesteld in Refoweb. Deze vraag komt uit mijn eigen huis. Heel prikkelend om hierop in te gaan. Bewaar het Pand is er ook nog bij betrokken. Mooi! Een goede aanwijzing voor jonge mensen om dat blad te gaan lezen.

Er wordt zo gepreekt dat er niemand tot Christus komt, die dit niet echt wil. Een ietwat cryptische omschrijving. Ik vermoed dat bedoeld is: er komt niemand tot Christus omdat hij dat uit eigener beweging wil. Dat is een goede stelling. Niet desgenen die wil, noch die loopt, maar de ontfermende God. Dat is een zuivere lijn. Bij een verkeerd verstaan echter kan dat lijdelijkheid in de kaart spelen.

De vraagstelster stelt nu voor: preek zo dat alle mensen die echt willen, ook metterdaad tot Christus gaan. Ook wel Bijbels, want: die wil, neme het water des levens om niet, (Openb. 22:17).

Het is goed aangevoeld dat er in de preken niet zo op de wil van de hoorders wordt gefocust. We staan daar wat wantrouwend tegenover. De mens heeft namelijk geen wil meer ten goede, sinds onze val in het paradijs. Maar ik erken: dat mag er niet toe leiden dat we de wil van de hoorders buiten beschouwing laten.

Merkwaardigerwijze dacht ik daar zelf laatst ook over. Een jongen zei eens onder tranen tegen me: Ik wil toch wel graag naar de hemel. Ik denk dat iedere kerkganger "ergens" wel wil zalig worden. Maar je zult wel begrijpen dat er verschil is tussen de wil om behouden te worden en de wil om God te verheerlijken. En daarom lijken we niet zoveel vertrouwen te hebben in de wil van de zondaar. Toch stem ik het de vraagsteller toe dat er zeker mensen zijn die wel echt willen zalig worden, op goede gronden. Nu denk ik dat deze groep hoorders bij ons wel wordt genodigd om tot Christus te gaan. We noemen hen misschien anders; we spreken van hen als bekommerden, zoekenden, bedroefden enz. Deze mogen zeker wel tot Christus gebracht worden. Het kan zeker wel waar zijn dat het bewegen van de mensen tot het geloof in Christus te weinig klem krijgt. Ik meen zelf ook gronden te hebben om het komen tot Christus in een breder kader te plaatsen. Ik preek eigenlijk liever dat de Heere tot mij komt dan dat ik tot Hem moet gaan.

Hierbij plaats ik twee aantekeningen: de eerste is dat ook zij die de Heere zoeken uit zelfbehoud, dus vanuit onzuivere motieven, toch mogen worden opgeroepen om tot Christus te komen. Omdat er immers vanuit de mens niemand is die zuivere motieven heeft. Zou ik die voorwaarde sterk op de voorgrond plaatsen, dan zou ik geen enkele boodschap hebben voor onbekeerde hoorders. En ik meen dat wel te

hebben. Stellen we de wil van de mens zo voorop, dan komen we terecht bij een voorwaardelijke prediking. Paulus wil "de mensen" bewegen tot het geloof. Jezus is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat "verloren" is. "Eenieder" die door Hem ingaat, zal behouden worden. In bescheidenheid zeg ik: het kenmerkende van de CG prediking is dat er een oproep komt tot ieder mens.

Een tweede opmerking: wat verstaan we onder het komen tot Christus? Velen grijpen hier hoog: we nemen Hem aan en we zijn behouden. Dat lijkt me te snel in zijn werk te gaan. De bloedvloeiende vrouw kwam tot Jezus toen ze de zoom van Zijn klederen aanraakte. Dit toevluchtnemende geloof komt in de binnenkamer terecht. Tot Christus komen is het gebed: Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner. Dat zal Hij zeker doen, maar ik ben daardoor niet terstond boven op de berg.

Het mooie van deze vraag is dat het hier gaat over de wil. Goed opgemerkt is dat onze prediking daar niet zo sterk op gericht is. Ons hart bestaat uit drie facetten: het verstand, het gevoel en de wil. Arminianen richten zich vooral op de wil. Dat zal de reden zijn dat wij dat niet zo doen. Misschien doen we dat te weinig. De Puriteinen deden het meer. Zij legden sterker de nadruk op het komen van de zondaar tot Christus.

Er is ook een prediking die zich richt op het verstand. Het gaat dan niet om de doorleving, maar om een zekere redenering: Wie in Christus gelooft, is behouden. Ik geloof in Hem dus ik ben behouden. De richting van Saumur stelde: de wil volgt altijd het verstand. Maar dat is een verkeerde stelling.

Er is ook een prediking die zich richt op het gevoel. Dan kom ik bij de Evangelische richting terecht. Maar soms ook wel dicht bij huis, in een emotionele, gevoelsmatige "bevin-delijke" prediking. We moeten liever uitgaan van het hart: verstand, wil en gevoel bij elkaar. Moge onze prediking zo bepaald zijn!

P. Roos

Een evangelische refo!? (6)

Hoe de evangelische invloed de “refo” verandert

Op de tafel van de kerkenraad ... Hun kind was vijf maanden. Ze hadden nog niet gedoopt. Het bleek, dat ze moeite hadden met de kinderdoop. Ze wilden graag lid blijven van de gemeente, maar het ging tegen hun geweten in om hun meisje te laten dopen. Door bestudering van Gods Woord waren ze tot de conclusie gekomen, dat de kinderdoop niet Bijbels is. Alleen wie zelf tot geloof is gekomen mag zich laten dopen, zo stelden ze. Ze vroegen om begrip

In één artikel uitputtend ingaan op verschillen rond kinderdoop en geloofsdoop is onmogelijk. Deze materie vraagt een uitgebreidere studie, welke u kunt vinden in de boeken van ds. A. Baars en ds. G.R. Procee. Toch zal er iets over gezegd moeten worden. Meer dan iets zal het niet zijn.

Allereerst de nuance dat een andere doopsvisie ons niet per definitie plaatst buiten Gods Koninkrijk. Via bijvoorbeeld de Balkanzending onderhouden wij ook warme contacten met gemeenten, waar de geloofsdoop wordt gepraktiseerd. Voor refo-baptisten daarentegen is een andere doopsvisie wel zo zwaarwegend, dat ze niet blijven in een gemeente, waar geen ruimte is voor de geloofsdoop. Voor hen is de doopsvisie zo belangrijk, dat dit een scheuring in de gemeente van Christus rechtvaardigt. Dat is nogal wat!

Ze verwijzen ernaar, dat Jezus als volwassene is gedoopt. Binnen het Jodendom kende men echter “een mikveh”. Dat is een reinigingsritueel, waarin iemand ondergedompeld werd om daarna rein uit het water omhoog te komen. Er waren diverse situaties, waarin “een mikveh” gebruikelijk was. Zo moest men bijvoorbeeld ondergedompeld worden in een ritueel bad om gereinigd de tempel in te mogen. Rond de tempelberg zijn bij opgravingen vele mikvaot gevonden. Elke keer als pelgrims naar de tempel gingen, werden ze hierin ondergedompeld. In het Grieks werd hiervoor het woord “baptisma” gebruikt. Het

dopen door Johannes de Doper in de Jordaan paste dus binnen de Joodse traditie, waarin reinigingsrituelen gewoon waren. Elke jood onderging meerdere keren in zijn leven zo’n “mikveh”.

We mogen de doop van Johannes niet verwarren met de christelijke doop. Johannes heeft niet gedoopt in de naam van de drie-enige God. De doop in de christelijke gemeente vindt zijn grond in het doopbevel uit Mattheüs 28: 19, welke door Jezus is gegeven na Zijn opstanding. Hiermee kreeg een bekend reinigingsritueel een veel diepere en bredere invulling. Het feit, dat Jezus door Johannes als volwassene is gedoopt is dus geen argument voor de geloofsdoop.

De eerste “christelijke” doop vond plaats op de eerste Pinksterdag (Hand. 2: 37-41). Daarna komen we steeds tegen, dat volwassenen die tot geloof zijn gekomen worden gedoopt. We vinden geen teksten, waarin expliciet staat dat zuigelingen werden gedoopt. De refo-baptisten lijken dus sterk te staan, als zeggen dat geloofsdoop de Bijbelse doop is?

Nee! We mogen namelijk niet vergeten, dat in de tijd van het Nieuwe Testament de kerk zendingskerk is. Wie tot het christelijk geloof kwam, werd gedoopt. Dat kennen wij ook! Als volwassenen buiten de kerk tot geloof komen, worden zij gedoopt. Daarvoor hebben we het formulier voor de volwassendoop. De vraag is, wat te doen met hen die uit christelijke ouders worden geboren. Die vraag speelde niet toen de Bijbel werd geschreven! Want nergens vind je een tekst, die leert dat kinderen uit christelijke ouders pas gedoopt mogen worden als ze later zelf tot geloof zijn gekomen. De refo-baptisten hebben dan ook geen enkele Bijbelse grond voor hun dooppraktijk. Nergens kom je in het Nieuwe Testament één voorbeeld tegen, waarbij de dopeling al van jongs af aan bekend was met het christelijk geloof, maar pas op latere leeftijd zich liet dopen.

We moeten de rode draad in het oog houden. De uitstorting van de Heilige

Geest markeert de vernieuwing van het verbond, wat is gegrond op het volbrachte werk van Christus. De stroom van de genade is dieper en de bedding van het verbond is breder geworden. Het resultaat is de doop van drieduizend mensen (Hand. 2: 41). Het vraagt om een nieuw verbondsteken: de doop als de vervulling van de besnijdenis.

De nieuwtestamentische kerk bouwde voort op het patroon van de oudtestamentische kerk. Daar hoorden de kinderen bij! De joodse jongetjes ontvingen het verbondsteken. Het zou een (schokkende) wending zijn, als dit in de nieuwtestamentische kerk anders zou liggen. Dan was dat zeker expliciet vermeld.

We lezen wel, dat niet alleen degenen die tot geloof komen werden gedoopt, maar ook hun huis (o.a. 1 Kor. 1: 16, Hand. 16). Dit sluit aan bij het Oude Testament, waar niet alleen de gelovige Abraham werd besneden, maar ook alle mannelijke huisgenoten (Gen. 17: 23-27). Bovendien is de Bijbel vreemd aan het individualistische denken van vandaag. Het was ondenkbaar, dat de eerste christenen zich als losse individuen zonder hun gezin hebben laten dopen.

Bij de geloofsdoop is trouwens een persoonlijk geloofsgetuigenis van de dopeling voorwaarde om gedoopt te mogen worden. Maar als dat de grond is van je doop dan heb je er niets als je in een geloofscrisis belandt. De doop bekrachtigt echter niet het geloof, maar het verbond. In de doop wordt als het ware een dikke streep gezet onder de waarachtigheid van Gods beloften, die in Jezus Christus vast en zeker zijn. Dat geeft een pleitgrond. Niet als rechthebbende, maar als een rechteloze in zichzelf. Wat wij missen en onszelf niet kunnen geven is God bereid te geven. Wij mogen ons deze rijke troost van de kinderdoop niet laten ontnemen.

Dit alleen zijn al genoeg argumenten voor de kinderdoop.

Ds. A.C. Uitslag

Lessen uit 1 Thessalonicensen (1)

- Inleiding

Het is mijn voornemen om in deze rubriek een langere periode met u te gaan nadenken over de eerste Thessalonicensenbrief.

Daarbij zullen we regelmatig luisteren naar een zeventiende-eeuwse Schotse verklaring op de Thessalonicensenbrief, die van ds. James Fergusson (1621-1667). In deze aflevering een korte kennismaking met de schrijver.

Predikant

James Fergusson wordt geboren in het jaar 1621. Hij studeert aan de universiteit van Glasgow, waar ook mannen als James Durham en Hugh Binning hun opleiding ontvangen. Enkele jaren na de afronding van zijn studie, in 1643, wordt hij predikant in het plaatsje Kilwinning, in het zuidwesten van Schotland.

Uit Fergussons geschriften blijkt dat hij 'een Schriftgeleerde, in het Koninkrijk der hemelen onderwezen' is geweest, 'die uit zijn schat nieuwe en oude dingen voortbrengt' [Mattheüs 13: 52]. Dat zijn tijdgenoten hem ook zo beschouwd hebben, wordt wel duidelijk als hij in 1661 wordt voorgedragen om hoogleraar in Glasgow te worden. Echter, tot zijn sterven blijft Fergusson verbonden aan zijn gemeente in Kilwinning.

Bijbelverklaring

Door David Dickson en anderen wordt James Fergusson gevraagd om mee te werken aan een eenvoudige Bijbelverklaring voor het Schotse volk. In dat plan klopt het hartelijke verlangen om de Bijbeltekst beknopt, zuiver en duidelijk uit te leggen. En om daarna uit iedere tekst puntsgewijs allerlei geestelijke en praktische lessen te trekken.

Hoewel Fergusson ootmoedige gedachten heeft van zijn eigen werk, besluit hij toch zijn medewerking te verlenen aan het project. Uiteindelijk schrijft hij verklaringen op Filippenzen en Kolossen-

zen (1656); Galaten en Efeze (1659) en I en II Thessalonicenzen (in 1674 postuum verschenen).

Aan zijn als tweede genoemde verklaring, die over Galaten en Efeze, heeft hij verschillende jaren gewerkt. Door omstandigheden waarover hij niet verder uitwijdt (brand?) wordt echter al zijn geschreven werk verwoest. Fergusson schrijft zelf: 'Zo ging een groot deel van mijn tijd en van mijn leven in zekere zin verloren'.

Toch laat Fergusson zich niet ontmoedigen. 'De herinnering aan de zoete vreugde die hij proefde in het onderzoek van de Schriften' en 'het veelvuldige (geestelijke) voordeel waarmee zijn moeiten beloond werden' stimuleren hem, het werk opnieuw ter hand te nemen.

Aansporing

In de woorden die Fergusson hier neerschrijft, ligt een aansporing voor ieder die zich voorbereidt op de dienst des Woords en die in deze dienst mag staan. Laat hij zich, te midden van allerlei pastorale werkzaamheden en andere activiteiten in het gemeentelijke en kerkelijke leven, regelmatig afzonderen. Om te graven in de Schriften en die biddend te overdenken. Daarmee is de gemeente gediend. Maar ook de dienaar van het Woord zelf zal in deze weg geestelijk nut uit de Schriften mogen verwachten.

Dezelfde aansporing om de Schriften te onderzoeken is volgens Fergusson echter bestemd voor nog een bredere kring. Ik laat Fergusson zelf aan het woord: 'Laat me u allen aansporen, en in het bijzonder u aan wie de Heere zo'n lot heeft toegeschikt in de aardse dingen, dat u een overvloed van tijd hebt... Besteed meer van uw tijd aan het onderzoeken van de Schrift en span u in om de wil van God aangaande uw zaligheid die daarin geopenbaard wordt, te verstaan'.

Fergusson vervolgt: 'Hierdoor zult u ervoor bewaard worden om verleid te worden

door de afgezanten van de satan, die dwalen, omdat ze de Schriften niet weten (Matth. 22: 9)... De Heere zal door Zijn Geest de Schriften nuttig voor u maken tot lering, wederlegging, verbetering en onderwijzing in de rechtvaardigheid.'

Gids door het landschap van de Schrift

Fergusson schrijft daarna, dat het niet om het even is, hoe we lezen: 'Maar, om deze rijke voordelen door het lezen van de Schrift te winnen, zult u niet oppervlakkig moeten lezen, maar nauwgezet, aandachtig en godvrezend'.

Tenslotte wijst Fergusson er ook op, dat het nodig is om bij het Bijbellezen betrouwbare gidsen niet te verachten: 'Veracht het niet de hulp vanuit het werk van anderen aan te nemen'.

Ik zou dat in onze tijd willen onderstrepen. Nogal eens is de laatste tijd in onze kring te horen: We lezen alleen de Bijbel en we laten ons leiden door alleen de Bijbel. Onbevangen. Zonder ballast.

Maar getuigt het niet van naïviteit en zelfoverschatting, als we de band met het verleden zo doorsnijden? Schrijft Paulus zelf niet, dat hij 'met al de heiligen' de breedte en lengte en diepte en hoogte van Christus' liefde zocht te verstaan?

Laten we in onze tijd gebruik maken van betrouwbare gidsen. Concreet: Laten we de belijdenisgeschriften lezen. De kanttekeningen. Calvijn. Matthew Poole. Matthew Henry. Hellenbroek. Kohlbrugge. En ook de Schotse schrijvers. Want: wie op de schouders van het voorgeslacht staat, ziet verder. Al blijven we bij dat alles diep afhankelijk van licht van Boven!

A.J.T. Ruys

ACHAN

Toen Achan, ondanks Gods verbod om van het verbannene van Jericho te nemen, zich toch met het een en ander verrijkte, moest hij vanwege de ban onder het volk sterven. Dat was de aangekondigde straf. Zelfs zijn kinderen werden gestenigd en verbrand.

We worden bepaald bij een treurige geschiedenis. De Heere had uitdrukkelijk laten weten dat niemand zich iets van het verbannene mocht toe-eigenen, en toch werd deze zonde begaan. Is er eigenlijk wel een gebod, klein of groot, waartegen niet gezondigd wordt? Ieder mens is “van de buik af een overtreder”, zo zegt de Heere in Jesaja 48:8. Is dat niet aangrijpend?

Erger is het evenwel dat wij, overtreders van nature, nog zo kunnen opkijken van straf. Zelfs als wij weten van aangekondigde sancties in geval van overtreden, kunnen we nog protesteren. Daarbij zijn we ook nog eens meesters in het vergoelijken van onze daden. Achan heeft ook zoiets over zich! Hij zegt eigenlijk dat hij niet begrijpt waarom men zo’n drukte maakt over hetgeen hij weggenomen heeft. Ja, hij is fout geweest, maar zóveel heeft hij nu ook weer niet weggenomen immers? Zo moet u zijn “schuldbekentenis” in vers 21 lezen. Hij zegt eigenlijk: ik heb slechts dat maar weggenomen!

Het belijden van schuld en het erkennen van Gods rechtvaardigheid zijn dan ook geen vrucht van eigen akker, maar werk van Gods Geest. Ook bij gevoelens van schuld en kloppingen van het geweten moet Gods Geest er nog aan te pas komen om ons in der waarheid zondaar te maken voor God.

Achan kwam niet tot een oprechte schuldbelijdenis. Evenmin distancieerde niemand van zijn gezin zich van zijn diefstal. Daarin handelden zij anders dan de kinderen van Korach, die dan ook gespaard werden toen God gericht kwam oefenen! Er kan daarom heel goed sprake geweest zijn van medeplichtigheid. Als vader immers midden in de nacht een gat gaat graven in de tent, kan dat moeilijk onopgemerkt blijven. En toen de nederlaag bij Ai en de 36 te betreuren doden het volk deed vragen naar het waarom, kwamen Achan en de zijnen nog niet voor de dag!

Herkennen wij dit? Want hoe lang hield David het immers niet uit tegenover God! Hoe vreselijk waren zijn zonden maar hoe lang duurde de tijd van zwijgen! Het is altijd God Zelf Die het zwijgen doorbreekt en een mens in het stof brengt. Dit zij tot beschaming opgemerkt.

Maar, zegt wellicht iemand, Achan heeft toch wél schuld beleden? Hoor maar: “Voorwaar, ik heb tegen den HEERE, de God Israels gezondigd en heb also en also gedaan”. Deze bekentenis was echter niet van God. Indien er waarachtig schuldbesef was geweest, was hij

wel eerder voor de dag gekomen. Tijdens het langdurig werpen van het lot bleef Achan hardnekkig zwijgen. Er is ook een schuldbesef dat te laat komt. Hoe velen zullen in het laatste oordeel moeten erkennen dat zij gezondigd hebben tegen God, maar het zal te laat wezen.

Hoe het ook zij, Gods straffen zijn altijd rechtvaardig. De straf van totale uitroeiing van Achans bezit, waaronder dus ook zijn kinderen, was bovendien duidelijk door de Heere tevoren aangekondigd! Vader Achan is bij zijn nachtelijke rooftocht dus niet bepaald vaderlijk bezig geweest. Hij zette daarmee immers niet alleen zijn eigen leven, maar ook dat van zijn nageslacht op het spel!

Hoe nodig is het als vaders en moeders, ambtsdragers en leraren hun verantwoordelijkheid verstaan en zich realiseren dat door een onschuldig en zondig leven anderen eveneens een verkeerde weg kunnen gaan. Zo zal, bij het uitblijven van bekering althans, het bloed van die anderen van hun hand geeïst worden.

Met de dood van Achans nageslacht verging bovendien Achans náám. Dat was een vreselijke en ook afschrikwekkende straf! Laten we bedenken dat de straf zo zwaar was omdat de andere Israëlieten zonder uitzondering dezelfde natuur en hetzelfde boze hart als Achan hadden. Het oordeel over Achan was een waarschuwing voor alle toeschouwers. Ook wij mogen ons Achans dood wel aantrekken, want zoals Achan publiekelijk als de schuldige werd aangewezen, zo zal het op de oordeelsdag ook wezen, als we vreemdeling bleven van de weg van schuldbelijdenis en verzoening.

Maar de Heere was ook ten aanzien van Achan nog lankmoedig en geduldig. Achan heeft de tijd die hij kreeg om gewillig voor de dag te komen en schuld te belijden, echter laten passeren. Bent u wel eens getroffen door Gods taai geduld? Wat is het toch nodig dat we de dag van onze bezoeking mogen waarderen en de Heere om genade leerden smeken! In die weg zullen we het wonder gaan verstaan dat God, eer Hij de zonde ongestraft liet blijven, die gestraft heeft aan Zijn lieve Zoon!

Bij de overdenking van deze zaken, werd ik getroffen door de gedachte aan Hem Die waarlijk onschuldig was, de Heere Jezus, maar toch tot zonde werd gemaakt en in het openbaar de straf op de zonde heeft gedragen. Opdat er voor zondaren, die in geen enkel opzicht van Achan verschillen, een deur der hoop zou zijn. Maar die deur gaat open voor het door schuldbesef getroffen hart! La-

ten we dat niet vergeten. Christus is die Deur. Van Hem zingt de Kerk dat God hun aller ongerechtigheden op Hem heeft doen aanlopen! Jes. 53:6

Wij kunnen fronsen vanwege een vermeende onrechtvaardigheid bij God, terwijl de liefde van Christus, Die rechtvaardig voor onrechtvaardigen stierf, ons koud laat! Maar wie verbroken werd vanwege zijn schuld, zal ook verbroken worden onder Christus' Zelfverloochenende zondaarsliefde.

Tenslotte: Achans dood predikt ons Gods recht en rechtvaardigheid. Er moest betaald worden! De zonde moest gestraft worden. En in die weg deelde het volk weer in

Gods gunst en mocht het daarna de overwinning op Ai behalen. Wat Achan niet kon, dat kon de Borg wel! Hij heeft niet alleen de schuld gedragen, maar ook weggedragen. Hij heeft betaald met Zijn hartebloed. Wie iets van die heilgeheimen verstaat, zingt met de dichter mee: Gij hebt Uw land, O HEERE die gunst betoond, dat Jakobs zaad opnieuw in vrijheid woont. De schuld Uws volks hebt Ge uit Uw boek gedaan. Ook ziet Gij geen van hunne zonden aan!

K. Hoefnagel

BOEKBESPREKINGEN

Prof. Dr. A. Baars (e.a.), Evangelicals een verkenning, Opstellen over Amerikaanse evangelicals en hun invloed op het gereformeerd protestantisme in Nederland, paperback, 202 blz., 13,99 euro, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 94 0290 5083.

Deze bundel artikelen is uitgegeven ter gelegenheid

van het afscheid in 2017 van Wim Kranendonk als hoofdredacteur van het Reformatorisch Dagblad. Het eerste deel van het boek gaat over de theologische wortels van het evangelicalisme, de maatschappelijke invloed van de evangelicals in de VS en de receptiegeschiedenis van evangelicals in Nederland. In het tweede deel zijn van de hand van Wim Kranendonk zes bijdragen opgenomen over Evangelicals (in enigszins gewijzigde vorm). Op blz. 73 schrijft Dr. G.R. Procee terecht dat de term evangelicals niet vereenzelvigd mag worden met de Nederlandse uitdrukking evangelisch. De aanduiding evangelicals moet breder opgevat worden dan christenen die zich laten leiden door een biblicistische, arminiaanse en baptistische theologie, die duidelijke afwijkt van wat reformatorische christenen belijden in de Drie formulieren van Enigheid. "In de Angelsaksische wereld is de aanduiding evangelicals breder op te vatten. Het is een positieve aanduiding. Het gaat dan doorgaans om christenen die over het algemeen Bijbelgetrouw zijn en die nadruk leggen op bekering, wedergeboorte en levensheiliging. De meesten onder hen benadrukken de verzoening door Christus aangebracht in Zijn lijden, sterven en opstanding." Procee waarschuwt tegen bepaalde opvattingen van John Piper, Tim Keller en N.T. Wright die ook in Nederland veel ingang vinden. Daarom willen wij daar iets van weergeven. John Piper legt meer accent op mijn

genieten van God, dan op de persoonlijke levensheiliging, waarin het beeld van Christus wordt afgedrukt. Piper vergelijkt de christelijke vreugde met het hedonisme en spreekt van christelijke hedonisten. Zo legt hij het accent van het geestelijk leven op het genieten. Bovendien maakt Piper bij de verkondiging gebruik van ritmische popmuziek met hoge aantallen decibellen. Ook op de opvattingen van Tim Keller heeft Procee kritiek. De zonde als ongehoorzaamheid aan God blijft onderbelicht. Een onzuiver gezicht op de zonde brengt onduidelijkheid aangaande de noodzaak van het kruis van Christus. Het kruis compenseert niet onze mislukkingen, maar is een betaling vanwege de overtreding van Gods geboden. We lezen op blz. 82 "Christus zal de mensen verwijzen naar de hel om hun ongehoorzaamheid. Zij zullen hun rechtvaardige loon ontvangen. Deze noties worden verzwakt of ontbreken in het geheel bij Keller." Keller legt de Drie- eenheid uit als een goddelijke dans. Keller ziet geen tegenstrijdigheid tussen geloof in de schepping en evolutionaire biologie. Verschillende reformatorische boekhandels in Noord- Amerika willen zijn boeken niet verkopen. Ook op de opvattingen van N.T. Wright is kritiek te maken. We lezen op blz. 83 "In feite ontkent Wright de voldoening door het kruis van Christus. Wright verkondigt ons geen werkelijke voldoening, geen Evangelie en derhalve is er nergens een plaats om ons te verbergen op de dag van het oordeel." Laten we deze waarschuwingen en de kritische opmerkingen van Dr. Procee ter harte nemen.

Ds. C. Harinck, In gesprek met Jezus, Bijbelstudie over Johannes 5, paperback, 120 blz., 12,50 euro, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978 90 331 2880 6.

In Johannes 5 voert Jezus een gesprek met wetsgetrouwe Joden. Het kennen van Jezus Christus staat in dit hoofdstuk centraal. De delen van de christelijke leer die Jezus aan de orde stelt krijgen aandacht. Er zijn aan elk hoofdstuk van het boek vragen toegevoegd voor studie. Aan het slot van het voorwoord lezen we "Het is mijn uitzien dat de bestudering van dit gesprek met de Joden tot de kennis van Jezus mag brengen, zoals die verwoord is in Johannes 17:3 'En

dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt.' Bij de behandeling van de verzen 25 tot en met 29 komt de vraag aan de orde of de zonden van Gods kinderen op de dag van het laatste oordeel voor ieder zichtbaar zullen worden of niet. Theologen hebben hier verschillend over gedacht. Ds. Harinck schrijft op blz. 88 "Op die dag zullen de gelovigen echter ook voor Christus' rechtbank staan. Maar over hen zal geen oordeel van verdoemenis, maar een vrijspraak worden uitgesproken. En wat hun zonde betreft: God zal die niet openlijk aan mensen, engelen en duivelen tonen, maar die genadig bedekken en ze nooit meer gedenken. Zij zullen alleen aan God en de gelovige zelf bekend zijn. De meest betrouwbare theologen oordelen dat de zonden van Gods kinderen niet openbaar zullen worden. Zij vinden dit overeenkomstig de meeste uitspraken van de Schrift." Ds. Harinck haalt dan een uitspraak van Thomas Brooks aan: "Omdat het niet openlijk aan het licht brengen van hun zonden het meest overeenstemt met veel dierbare uitspraken die we in de Schrift verspreid vinden en die als zovele paarden schitteren. Ten eerste: Met deze, die spreken over het uitwissen van de zonden van Zijn volk. Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mij nentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet. Jes. 43:25. Ten tweede: Met de vrede, rust en blijdschap van de gelovigen. Zij zullen niet meer in onzekerheid verkeren over hun zonden. En zij zullen niet meer een iegelijk zijn broeder leren, zeggende: Ken de Heere. Want zij zullen Mij allen kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe, spreekt de Heere, want Ik zal hun ongerechtigheden vergeven en hunner zonden niet meer gedenken. Jer. 31:34."

*Wanneer gij zult gaan door het water,
Ik zal bij u zijn.
Jes. 43:2a*

De kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Alphen aan den Rijn nam met ontroering kennis van het plotselinge overlijden van

Mevrouw T. Hamstra

Als echtgenote van onze oud-predikant ds. G. Hamsta heeft zij in de periode tussen 1977 en 1981 haar man terzijde gestaan in zijn ambtelijke werk in onze gemeente. Wij gedenken met bewogenheid aan de nabestaanden die zo kort na hun vader, nu ook hun moeder moeten missen.

*Namens de kerkenraad,
Ds. A. Hoekman, preses
P.J. Vergeer, scriba*

Van de redactie

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 17 april 2018. Kopij graag binnen donderdag 5 april.

Ds. J.M.J. Kieviet

Ds. Kieviet kreeg goede berichten. Het gezwel in de weggenomen nier was goedaardig en buiten de nier is niets verontrustends aangetroffen. Dat is reden tot dankbaarheid. Er zijn geen nabehandelingen nodig. Van harte verder herstel toegewenst.

Ontmoetingsdag 'Bewaar het Pand'

D.V. zaterdag 7 april zal in de CGK te Werkendam onze ontmoetingsdag gehouden worden. Onderwerp: de Dordtse Leerregels. Het is dit jaar immers 400 jaar geleden dat de Dordtse Synode begon te vergaderen. Op die synode zijn de Dordtse Leerregels opgesteld, die ook in onze tijd nog volop actueel zijn. Daarom willen er op onze ontmoetingsdag aandacht aan besteden. Sprekers: Ds. A. van Heteren, ds. A.J.T. Ruis, ds. M.A. Kempeneers en ds. P. Roos

Ambtsdragersconferentie

D.V. zaterdag 16 juni 2018. Spreker: Ds. J.M.J. Kieviet.

Haamstedeconferentie

D.V. 27-29 augustus. Verdere gegevens en aanmelding: www.haamstedeconferentie.nl

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechthzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand**.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E.a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E.pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.
Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 26,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 27,- per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.
Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

WAT TE DOEN BIJ EEN STERFGEVAL?

CHRISTELIJKE
BEGRAFENISONDERNEMING
JANSSEN

Kijk voor onze tarieven en wilsbeschikking
op onze website cbjanssen.nl.

Apeldoorn 055 204 1003
 Nunspeet 0341 209 001
 Rijssen 0548 209 011

De waterkamer 50, 7325 HW Apeldoorn
info@cbjanssen.nl www.cbjanssen.nl

Cedrah

Open Huis

Huurappartementen Oorden Staete

Bent u op zoek naar een levensloop en volledig gerenoveerd huurappartement? Oorden Staete te Rotterdam beschikt na renovatie over 115 levensloop-geschikte huurappartementen die volledig voldoen aan de eisen van deze tijd. Duurzaamheid, energiezuinigheid (energielabel A/A+) en wooncomfort vormen de uitgangspunten voor de renovatie. De appartementen zijn beschikbaar vanaf juli 2018. De huurprijzen zijn vanaf € 650,- p/m, exclusief servicekosten.

Nieuwsgierig geworden? U bent van harte welkom op **woensdag 11 april** van 16.00 uur tot 20.00 uur, of op **zaterdag 14 april** van 10.00 tot 14.00 uur.

Meer info

Kijk op www.oordenstaete.nl of neem contact op met de woonconsulenten van Cedrah via 010 207 58 58.

Serviceflat Oorden Staete
Nudenoord 38
3079 ZH Rotterdam
www.cedrah.nl

Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

Begrafenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 61 11 54
 Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
 Waardenburg 0418 - 65 20 39

Dag en nacht
persoonlijk
bereikbaar.

H. de Jongh

D.D.E. Meliester

M.K. Lighthart

A.J. van Lieburg

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

De Verrassing
Bungalowpark

**Welkom
terug op
ons park!**

**Al 60 jaar
verrassend op Texel!**

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Nieuw in ons aanbod van cursussen

John Owen. Bij U is vergeving

Schriftelijk €54.= Digitaal €64.= Begeleiding 35..=

John Flavel. Geschonken genade

Schriftelijk €64.= Digitaal €74.= Begeleiding €40..=

Het zijn leerzaam en boeiende lessen met kennis van waar het in de bekerings op aan komt. Met hulp van een cursus maakt u zich een boek van een oudvader op een leerzame manier eigen.

www.cursussenoudvaders.nl

Reijerskoop 251- 2771BK - Boskoop tel. 0118-583025 /0172-532796

HARKES
Begrafenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaeverenbegravenissen.nl
info@vanstaeverenbegravenissen.nl